

N:o 64.

Pyhän Kolminaisuuden Päivänä.

Evank. Joh. 3: 1–15.

Oli yksi mies Fariseuksista, Nikodemus nimeltä, Juutalaisten ylimmäinen. Se tuli yöllä Jeesuksen tykö, ja sanoi hänelle: Mestari, me tiedämme, että sinä olet Jumalasta opettajaksi tullut; sillä ei taida kenkään niitä tunnustähtiä tehdä, kuin sinä teet, jollei Jumala ole hänen kanssansa. Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: totisesti, totisesti sanon minä sinulle: ellei joku vasta-uudesta synny, ei hän taida Jumalan valtakuntaa nähdä. Nikodemus sanoi hänelle: kuinka taitaa ihminen vanhana syntyä? taitaako hän äitinsä kohtuun jälleen mennä ja syntyä? Jeesus vastasi: totisesti, totisesti sanon minä sinulle: ellei joku synny vedestä ja hengestä, ei hän taida Jumalan valtakuntaan sisälle tulla. Mitä lihasta syntynyt on, se on liha, ja mitä hengestä syntynyt on, se on henki. Älä ihmettele, että minä sanoin sinulle: eidän pitää uudesta syntymän. Tuuli puhaltaa, kussa hän tahtoo, ja sinä kuulet hänen humunsa, ja et tiedä kusta hän tulee, taikka kuhunka hän menee: näin on jokainen, kuin hengestä syntynyt on. Vastasi Nikodemus ja sanoi hänelle: kuinka ne taitavat tapahtua? Jeesus vastasi ja sanoi hänelle: sinä olet mestari Israelissa, ja et näitä tiedä. Totisesti, totisesti sanon minä sinulle: me puhumme, mitä me tiedämme, ja todistamme, mitä me näemme, ja ette ota vastaan meidän todistustamme. Jos minä maallisia teille sanoin, ja ette usko, kuinka te uskoisitte, jos minä taivaallisia teille sanoisin? Ei astu kenkään ylös taivaaseen, vaan joka taivaasta astui alas, ihmisen Poika, joka on taivaassa. Ja niinkuin Mooses ylensi käärmeen korvessa; niin myös ihmisen Poika pitää ylennettämän. Että jokainen, kuin uskoo hänen päällensä, ei pidä hukkuman; mutta ijankaikkisen elämän saaman.

Tänään vietämme pyhän kolminaisuuden juhlaa, josta meidän myöskin on hiukan puheleminen, ettemme sitä turhaan viettäisi, vaikkakaan nimitystä **kolminaisuus** ei Raamatussa missään tavata, sillä sen ovat ihmiset ajatelleet ja keksineet. Siitä syystä tuntuukin tuo sana aivan kylmältä, ja paljoa paremmin sanottaisiin Jumala kuin kolminaisuus. Mutta tämä sana merkitsee, että Jumala on kolminainen persooniin katsoen. Se seikka on taasen taivaallista, jota ei maailmassa voida ymmärtää. Sen vuoksi, rakkaani, olen usein sanonut, että tämän ja jokaisen muunkin uskonnokappaleen täytyy perustua, ei järkeen eikä vertauksiin, vaan Raamatun lujiin ja vankkoihin lauseisiin, sillä tietäähän Jumala hyvästi

asianlaidan, ja kuinka hänen tulee itsestään puhua.

Korkeakoulut ovat keksineet monenkaltaisia eroavaisuuksia (**distinctiones**), unelmia ja sepustuksia, joilla ovat tahtoneet tehdä käsitettäväksi pyhää kolminaisuutta. Mutta me tahdomme pelkkiä Raamatun lauseita tarkastaa käsittääksemme ja tajutaksemme Kristuksen jumaluuden. Ensiksikin on Uudessa Testamentissa monia lauseita; esimerkiksi Joh. 1: 1–3: **Alussa oli Sana ja se Sana oli Jumalan tykönä, ja Jumala oli se Sana. Tämä oli alussa Jumalan tykönä. Kaikki ovat sen kautta tehdyt, ja ilman sitä ei ole mitään tehty, joka tehty on.** Koska hän siis ei ole tehty vaan on itse tekijä, niin täytyy hänen to-

tisesti olla Jumala. Ja v. 14 sanoo Johannes vielä: **Ja sana tuli lihaksi.**

Samoin Vanhasta Testamentista. Ps. 110: 1 sanoo esimerkiksi Daavid: **Herra sanoi minun Herralleni: istu minun oikialle kädelleni** (se on: istu kuningasistuimelle ja ole kaiken luomakunnan Herra ja Kuningas ja kaikki olkoot sinulle alamaiset), **siihen asti kuin minä panen sinun vihollises sinun jalkais astinlaudaksi.** Myöskin Ps. 8: 5–9: **Mikä on ihminen, ettäs häntä muistat? Eli ihmisen Poika, ettäs häntä etsiskelet? Sinä teit hänen vähää vähemmäksi enkeleitä, vaan sinä kaunistat hänen kunnialla ja kaunistuksella. Sinä asetat hänen sinun käsitekois Herraksi; kaikki olet sinä hänen jalkainsa ala heittänyt, lampaat ja kaikki karjat, ja myös metsän eläimet. Linnut taivaan alla ja kalat meressä ja mitä meressä vaeltaa.**

Se on: Sinä olet hänen pannut kaiken maailman Herraksi. Tähän psalttarin lauseeseen viittaa Paavali Ef. 1: 20 ja Kol. 2: 9 ja selittää sen mestarillisesti. Jos nyt Jumala on hänen asettanut oikealle kädellensä ja tehnyt hänen kaiken taivaan ja maan Herraksi, niin totta täytyy hänen olla Jumala. Eihän se kävisi laatuun, että Jumala saattaisi hänen oikealle kädellensä ja antaisi hänelle näin paljon valtaa koko luomakunnassa, ellei hän Jumala olisi, **sillä ei Jumala anna kunniatansa toiselle**, kuten hän profeetan kautta Jes. 48: 11 sanoo. Meillä on siis kaksi persoonaa, nimittäin Isä ja Poika, jolle hän on yhtä paljon valtaa antanut kuin itsekin omistaa, sillä Jumalan oikealla kädellä istuminen on samaa kuin olla Jumalan vertainen ja kädessään pitää kaikki Jumalan luontokappaleet. Kenelle siis Jumala tämän vallan on antanut, hänen täytyy olla Jumala.

Jumala on myöskin kieltänyt meitä palvelemasta toisia ja vieraita jumalia. Johanneksesta taasen luemme, että Jumala vaatii Pojal-

leen samaa kunniata kuin itselleenkin, sillä Joh. 5: 19–23 kuuluvat Kristuksen juutalaisille lausumat sanat näin: **Totisesti totisesti sanon minä teille: Ei taida Poika itsestensä mitään tehdä, ellei näe Isän tekevän; sillä mitä ikänä hän tekee, sitä myös Poika niin tekee. Sillä Isä rakastaa Poikaa ja osoittaa hänelle kaikki, mitä hän itse tekee; ja hän on vielä suurempia töitä hänelle osoittava, kuin nämät ovat, että teidän pitää ihmettelemän. Sillä niinkuin Isä herättää ja virvoittaa kuolleita, niin myös Poika virvoittaa, joita hän tahtoo. Sillä ei Isä ketään tuomitse, vaan antoi kaiken tuomion Pojalle, että kaikki Poikaa kunnioittaisit, niinkuin he Isää kunnioittavat. Joka ei Poikaa kunnioita, ei se kunnioita Isää, joka hänen lähetti.** Nämä vasta mielestäni ovat kirkkaita, selviä sanoja Kristuksen jumaluudesta.

Kun siis Jumala vaatii, että ihmisellä tulee olla ainoastaan **yksi** Jumala, eikä suollekään luontokappaleelle Jumalalle kuuluvaa ja tulevaa kunniaa, ja kun hän sen antaa Kristukselle, niin täytyy tämän olla Jumala. Sanoopa P. Paavalikin Room. 1: 2–4 näin: **Jumala on ennen profeetainsa kautta pyhissä raamatuissa luvannut evankeliumin Pojastansa, joka on Davidin siemenestä lihan puolesta syntynyt. Ja on väkevästi ilmoitettu Jumalan Pojaksi pyhityksen Hengen jälkeen, että hän on noussut ylös kuolleista, se on, Jesus Kristus meidän Herramme.**

Hän on siis lihan puolesta nyt alkanut, mutta Hengen puolesta on hän ollut ijankaikkisuudesta. Se tosin ei ollut ennen selvästi tunnettu asia, sillä meidän ei ollut välttämättöntä tehdä häntä Jumalaksi, vaan ainoastaan selittää ja huomata hänet Jumalan Pojaksi. Tämähän on Pyhän Hengen asia, kuten Kristus itse Joh. 16: 13 sanoo: **Koska totuuden henki tulee, hän on minua kunnioittava.** Ja Joh. 17: 1–5 kirjoittaa evankelista: **Jesus nosti sil-**

mänsä taivasta päin ja sanoi: Isä, hetki tuli, kirkasta sinun Poikas, että sinun Poikas kirkastais myös sinun. Niinkuin sinä annoit hänelle vallan kaiken lihan päälle antaa ijankaikkisen elämän kaikille, kuin sinä hänelle annoit. Mutta tämä on ijankaikkinen elämä, että he sinun ainoan totisen Jumalan tuntisit, ja jonkas lähetit Jesuksen Kristuksen. Minä kirkastin sinun maan päällä; minä täytin sen työn, jonkas minulle annoit tehdäkseni. Ja nyt Isä, kirkasta sin minua itse tykönäs sillä kirkkaudella, joka minulla sinun tykönäs oli, ennen kuin tämä maailma olikaan.

Tätä tarkoittaa myöskin lause Ps. 2: 8: **Ano minulta, niin minä annan pakanat sinun perinnökses ja maailman ääret omakses.** Siinä on hän, totisesti asetettu kuninkaaksi kaiken yli, koska hän on Jumalan poika ja koska ei millään muulla ruhtinaalla eikä kuninkaalla ole koko maailma alamaisena. Samoin eräässä toisessa psalmissa (Ps. 45: 7, 8) sanoo David häntä suoraan Jumalaksi lausuen: **Jumala, sinun istuimes pysyy ijankaikkisesti; sinun valtakuntas valtikka on oikeuden valtikka. Sinä rakastit vanhurskautta ja vihasit jumalatonta menoa. Sentähden on Jumala, on sinun Jumalas voidellut sinua iloöljyllä enää kuin sinun osaveljes.** Jumala nyt ei tee ketään sellaiseksi kuninkaaksi, joka ei Jumala ole, sillä hän ei tahdo luovuttaa ohjaksia käsistään, koska hän yksin tahtoo olla taivaan ja maan, kuoleman, helvetin, perkeleen ja kaikkein luotujen Herran. Koska hän siis tekee hänen kaiken luodun Herraksi, niin totisesti on hän Jumala.

Ei siis voida saada mitään varmaa vakuutusta Kristuksen jumaluudesta muuten kuin käärimällä ja sulkemalla sydäntä Raamatun lausunnoihin. Alkaahan Raamattu asian aivan suloisesti: johdattaa meidät Kristuksen tykö kuin ihmisen tykö. Näin asia sievästi minulle

selviää ja opin tuntemaan Jumalan. Mutta filsoofit ja maailman viisaat ovat tahtoneet alkaa ylhäältä ja joutuneet narreiksi. Meidän täytyy alkaa alhaalta ja sitten tulla ylemmäksi, ettei Salomonin lause, Sananl. 25: 27, meissä toteutuisi: **Joka paljon hunajata syö, ei se ole hyvä; ja joka työläitä asioita tutkii, se tulee hänelle työlääksi.**

Siis on nyt usko kahteen persoonaan, Isään ja Poikaan, Raamatun lauseilla kyllin perustettu ja vahvistettu. Kolmannessa persoonasta taasen, nimittäin pyhästä Hengestä, luetaan Matt. 28: 19, kun Kristus lähettää opetuslapsensa sanoen: **Menkää ja opettakaat kaikkea kansaa ja kastakaat heitä nimeen Isän ja Pojan ja Pyhän Hengen.** Siinä antaa hän jumaluuden myöskin Pyhälle hengelle, koska minä en saa turvata enkä uskoa kehenkään muuhun kuin Jumalaan. Täytyyhän, näet, minulla **yksi** olla, jonka vallan alaisena on kuolema, helvetti ja perkele ja kaikki luontokappaleet, niin että hän voisi kieltää niitä minua vahingoittamasta ja pelastaa minut niistä. Minulla pitää siis olla yksi, jolle turvallisesti voin rakentaa. Koska nyt Kristus tässä määrää, että ihmisen pitää myöskin Pyhään Henkeen uskoa ja luottaa, niin täytyy hänenkin siis olla Jumala. Samaan tapaan myöskin Johanneksen evankeliumissa puhuu Kristus paljon opetuslapsilleen Pyhästä Hengestä ja hänen voimastaan ja vaikutuksestaan.

Myöskin 1 Moos. 1: 2 luetaan: **Ja Jumalan Henki liikkui vetten päällä.** Mutta tämä lause ei ole niin selvä kuin edellinen, sillä juutalaiset tekevät sen meille epävarmaksi väittäessään, että sanan hepreankielessä merkitsee tuulta.

Myöskin Ps. 33: 6 lausuu Daavid: **Herran sanalla ovat taivaat tehdyt ja kaikki heidän joukkonsa hänen suunsa Hengellä.** Mutta tästäpä onkin selvää, että Pyhä Henki on Jumala, koska taivas ja kaikki mitä siinä on, on

hänen kauttansa luotu. Samaa tarkoittaen sanoo Ps. 139: 7, 8 David: **Kuhunka minä menen sinun Hengestä ja kuhunka minä sinun kasvois edestä pakenen? Jos minä astuisin ylös taivaaseen, niin sinä siellä olet; jos minä vuoteeni helvetissä rakentaisin, katso, sinä myös siellä olet.** Ei taas yksikään luontokappale voi olla kaikissa paikoissa ja täyttää koko maailman, vaan Jumala, Luoja.

Sen vuoksi me tässä riipumme kiinni Raamatussa ja sen lauseissa, jotka Jumalan kolminaisuutta todistavat ja sanomme: Minä tiedän kyllä, että Isä Jumala, poika ja Pyhä Henki ovat olemassa, mutta kuinka he ovat **yksi**, sitä en tiedä eikä minun tarvitsekkaan. Olkoon tässä kylliksi puhuttu ensimmäisestä osasta. Nyt tahdomme jälleen palata evankeliumiimme ja hiukkasen siitä puhua, mikäli aikaa riittää.

Evankeliumin selitys.

Tässä evankeliumissa havaitsette selvään, mihin järki ja vapaa tahto kykenee. Sen näette sattuvasti tässä Nikodemuksessa, joka oli parhaista etevin, fariseusten, kansan ensimmäisten johtaja ja esimies; kun nimittäin sellaiset ovat ylimmillään päässeet, ovat he umppi sokeita ja kuolleita Jumalan edessä, vaikka he sitten kansan silmissä olisivat kuinka pyhiä, viisaita, hyviä ja mahtavia tahansa. Näetkös, mitä kauvemmin tämä Nikodemus Kristuksen kanssa haastelee, sitä vähemmän hän häntä ymmärtää, ja kuitenkin ovat asiat maallisia, se on, joita hänen tuli käsitellä, ja kuinka hänen piti tuleman kuoleetuksi. Niin sokea on järki, ettei se voi mitään nähdä eikä tietää Jumalan toimista, ei edes niihin asioihin nähden, joiden kanssa sen tulee olla tekemisissä. Tässä annetaan aika kolaus luonnolle ja ihmisjärjelle, jonka kuitenkin filosofit ja maailman viisaat ovat niin korkealle kohottaneet sanoen: Järki tavoittelee aina parasta.

Sen vuoksi on Jumala antanut meille tässä esimerkin, että näkisimme, ettei kaikkein paraskaan luonto minkään arvoinen ole, ja että se kauneimpana, kirkkaimpana ja valoisimpanakin ollessaan on sokea, siitä puhumattaakaan, että se aina on täynnä vihaa ja kateutta. Jumala on tässä esimerkillä, sanoilla ja töillä todistanut, ettei ihmisjärki muuta ole kuin sokea ja kuollut Jumalan edessä, jonka vuoksi se myöskään ei voi jumalallisia asioita ikävöidä eikä haluta.

Kun tämä Nikodemus, joka kuitenkin oli hurskas, hyväsydäminen mies, ei voi Jumalan tekoja eikä sanoja käsittää, kuinka sitten Hannas ja Kaifas ne käsittäisivät? Hän tulee Herran tykö yöllä, johon syynä oli pelko, etteivät toiset olisi häntä vääräuskoiseksi soimanneet. Voidaan siis havaita hänessä vielä vanhan Aadamin asuneen eikä totista valkeutta omistaneen, koska yöllä liikkeelle lähti. Jos hän nimittäin olisi ollut uusi ihminen ollut, olisi hän kirkkaalla päivällä tullut ketään pelkäämättä. Sen vuoksi vastaakin Herra hänelle tylysti torjuen takaisin hänen tervehdyksensä ynnä hänen siihen liittämänsä puheen, kuten saamme kuulla. Nikodemuksemme tulee ja sanoo Herralle näin:

Mestari, me tiedämme, että sinä olet Jumalasta opettajaksi tullut, sillä ei taida kenkään niitä tunnustajeja tehdä, kuin sinä teet, jollei Jumala ole hänen kanssansa. Nämä sanat hän mielestään lausui hyvässä tarkoituksessa, mutta niistä kuultaa kuitenkin ulkokultaisuus. Sen vuoksi ei Kristus huoli hänen tervehdyksestään, vaan tahtoo Nikodemuksen ottaa käsiinsä ja tehdä uudeksi, niin että hän sydäimestä ja uskosta asiaan ryhtyisi. Hän sanoo siis:

Totisesti, totisesti sanon minä sinulle: ellei joku vast'uudesta synny, ei hän taida Jumalan valtakuntaa nähdä. Kristus tarkoittaa: Ei, hyvä Nikodemus, ei sinun kauniit sa-

nasi minua liikuta, sinun täytyy panna pois vanha nahka ja tulla uudeksi. Sinä et usko omia sanojasi, sinä pelkää vielä. Sillä luonto kuuntelee mielellänsä Jumalan sanaa ja evankeliumia, mutta se ei siltä painu sydämeen; sen vuoksi on järki kuolettava ja ihmisen tulee antautua uudestaan hengellisesti synnyttäväksi. Tätä tarkoittaa Kristus puheellansa uuden syntymisen välttämättömyydestä, mutta järki ei sitä voi käsittää, jonka vuoksi Nikodemus vastaa:

Kuinka taitaa ihminen vanhana syntyä? Taitaako hän äitinsä kohtuun jälleen mennä ja syntyä? Näin loukkaantuu järki Henkeen, hairasee kiinni johonkin muuhun ja sovittaa tämän syntymisen lihalliseen syntymään. Siitä syystä jatkaa Kristus ja selittää hänelle tämän syntymisen siten ohjatakseen häntä oikealle. Hän sanoo:

Totisesti, totisesti sanon minä sinulle: ellei joku synny vedestä ja Hengestä, ei hän taida Jumalan valtakuntaan sisälle tulla. Aivan kuin Herra olisi sanonut: Älä sovi sitä syntymistä, josta minä puhun, ruumiilliseen syntymiseen; tiedänhän kyllä että tuo ruumiillinen syntyminen paikkansa pitää, vaan minä puhun syntymisestä, joka tapahtuu Hengestä ja vedestä. Hän sanoo edelleen:

Mikä lihasta syntynyt on, se on liha; ja mitä Hengestä syntynyt on, se on Henki. Nämä sanat eivät mitenkään voi järkeen mahduttaa, se tarttuu kiinni sanoihin Henki ja vesi ja mietiskelee, kuinka se voisi tapahtua. Ei se näe siinä yhtään mitään syntymiseen kuuluvata, joutuu näin aivan ymmälle ja sanoo: Kuinka se voi käydä päinsä, että ihminen syntyy vedestä ja Hengestä? Jospa olisi puhe vesikuplista!

Silloin Kristus tulee ja lyö järjeltä pään pois sanoen: **Sinä olet mestari Israelissa ja et näitä tiedä.** Sinun pitäisi toisille ihmisille opettaman hengellistä syntymistä, että he

hurskaiksi tulisivat, etkä sitä itsekään tiedä. Hän kukistaa järjen ja koko lain maahan sanoen: No etkö, rakkaani, tiedä, kuinka se tapahtuu? Minäpä tiedän asian menon hyvästi ja toisetkin profeetat, jotka kerallani samaa todistavat. Kiellä järkesi ja ummista silmäsi, pidä kiinni ainoastaan sanastani ja usko se. Sen vuoksi lausuu hän:

Elä ihmettele, että minä sanoin sinulle: teidän pitää uudesta syntymän. Tuuli puhaltaa, kussa hän tahtoo, ja sinä kuulet hänen humunsa ja et tiedä, kusta hän tulee taikka kuhunka hän menee. Näin on jokainen, kuin Hengestä syntynyt on. Kuin sanoi hän: Sinä rohkenet järjelläsi arvostella hengellisiä asioita etkä voi edes niitäkään ymmärtää, jotka ympärilläsi luonnossa tapahtuvat. Hän ottaa esimerkin tuulesta. Ei vielä koskaan ole mikään filosofi eikä maailman viisas voinut tutkia eikä selittää, mitä tuuli on, mistä se alkaa ja missä loppuu. Me emme tiedä, mistä tuuli tulee, kuinka laajalti se liikkuu ympärillemme ja kuinka kauvaksi se kulkee. Jos me nyt emme voi järjellämme tutkistella niitä asioita, jotka luonnossa joka päivä ympärillemme tapahtuvat, paljoa vähemmin voimme samaisen luonnon kautta tutkistella niitä töitä, joita Jumala meissä vaikuttaa.

Kuinka taasen ihminen uudesta syntyy, se on pian sanottu, mutta kun vaaditaan siitä kokemus, kuten tässä Nikodemukselta, silloin on vaivaa ja vastusta. Helppoa on sanoa: järki on sokaistava, silmät ummistettavat ja ainoastaan sanasta on kiinni pidettävä, sitten on kuoltava ja kuitenkin elettävä; mutta tehdä tämä toden tulla ja viimeisen hetken lähestyessä – se on vaivalloista, työlästä ja kovin vaikeata.

Kuullaanpas esimerkki uudesta syntymisestä. Aabrahamilla oli poika, jonka piti maailma periä ja hänen siemenensä oli lisääntyvä kuin taivaan tähdet, kuten hänelle luvattu oli 1 Moos. 15: 5. Nyt tuli Jumala ja käski hä-

nen surmata tämä poika. Jos nyt Aabraham olisi järkensä mukaan menetellyt, olisi hän tehnyt tämän johtopäätöksen: Voipas toki, Jumala on minulle siemenen luvannut, jossa sukuni on enentyvä; nyt tulee hän ja käskee minun uhrata sen. Eipäs, se ei voi olla Jumala vaan perkele. Nyt kuolettaa Aabraham järjen, antaa Jumalalle kunnian ja ajattelee: Jumala on kaikkivaltias, hän voi poikani herättää jälleen ylös kuolleista, enentää kuitenkin sukuni hänen kauttansa; voipa hän minulle toisenkin pojan antaa tai muulla tavoin lupauksensa toteuttaa. Hän jätti asian Jumalan huomaan. Katsos, näin ravisti Aabraham yltään vanhan nahkansa, astui Jumalaan, uskoi hänen ja tuli toiseksi ihmiseksi. Silloin tuli enkeli ja sanoi: **Aabraham, Aabraham, elä satuta kättäs poikaan, elä myös hänelle mitään tee, sillä nyt minä tiedän, että sinä pelkää Jumalata, ja et ole säästänyt ainokaista poikaas minun tähteni**, 1 Moos. 22: 11–12. Ei Aabraham olisi voinut ajatella Jumalan näin menettelevän, olipa hän jo sydämessään surmannutkin poikansa.

Tämä syntyminen on alkanut kasteessa. Vesi on kaste, Henki on armo, joka meihin kasteessa vuodatetaan. Tämä syntyminen havaitaan hyvästi kuoleman hetkellä ja köyhyyden ja muiden vastoinkäymisten kohdatessa. Kenessä nimittäin vanha syntyminen on valalla, hän ponnistelee ja tepastelee, katselee sinne tänne ympärilleen ja teroittaa järkeänsä, kuinka pulasta pääsisi. Mutta uudesta syntynyt ajattelee: Olenpahan Jumalan kädessä, hän on minusta ennenkin ihmeellisellä tavalla huolen pitänyt ja minun ravinnut; hän on edelleenkin minun ruokkiva ja voimissa pitävä sekä kaikessa onnettomuudesta pelastava.

Samoin on laita kuollessamme, kun meidän täytyy lähteä emmekä tiedä mihin; maja ei ole valmis, me emme tiedä, onko huone valkea vai musta. Missä liha ja veri on neuvo-

massa, siinä on jälellä vielä vanha nahka, joka ei tiedä, minne matka pitää, ylös vai alasko, oikealle vai vasemmalleko, ei tiedä, mikä sielun perii, mutta lähteminen on kuitenkin. Silloin syntyy tuska ja hätä, joka kyllä mahtanee oikealta helvetiltä tuntua, sillä helvetin vaiva ei muuta ole kuin pelkoa, kauhua, hirmua ja epätoivoa.

Mutta jos minä Jumalaan uskon ja olen uudesta syntynyt, niin ummistan minä silmäni enkä hapuile, olen tykkänään välittämättä sieluni olemuksesta ja ajattelen: Onhan minun sieluni Jumalan kädessä, sinä olet sen voimassa pitänyt eläissäni, enkä minä ole vielä koskaan tietänyt, minne olet sen asettanut; sen vuoksi en tahdo nytkään tietää, mitä sille nyt teet. Sen ainoastaan hyvin tiedän, että se on sinun kädessäsi, sinä olet kyllä sitä auttava. Näin täytyy ihmisen siirtyä luonnollisesta olemuksesta uuteen ja olla tykkänään kuollut. Tämä se onkin oikea kuuleminen eikä paljas sellainen tunteminen, ikäänkuin jotakin rupea kynsittäisi pois kuten filosofit ovat sanoneet, tai kuin köksä jonkun padan pesisi. Tässä vaaditaan todellista muutosta ja perinpohjaista sulautumista toiseen olemukseen, jossa kaiken luonnollisen olennon ja tuntemisen pitää olla kadonneena.

Sen vuoksi sanoo Herra tässä: **Mitä lihasta syntynyt on, se on liha**. Lihalla tarkoitetaan koko ihmistä ruumiineen ja sieluineen, järkineen ja tahtoineen, joka ei ole Hengestä syntynyt. Onhan sielu niin syvälle lihaan painunut, että se tahtoo sitä suojella ja varjella mitään vahinkoa kärsimästä, joten se on enemmän lihaa kuin liha itse. Me näemme kuolemassa, ettei liha mielellään nahasta luovu, kun siinä vielä sielu on, mutta heti kun se on eronnut, sallii ruumis paikalla itseänsä nylkeä ja kärsii kaikki, mitä sille tehdään.

Tätä tarkoittaa Herra Jumalakin näillä sanoillaan Mooseksesta, jotka lausui ennen ve-

denpaisumusta: **Ei minun Henkeni pidä nuhteleman ihmistä ijankaikkisesti, sillä hän on liha**, 1 Moos. 6: 3. Eihän ihminen olenkaan tahdo lihan hukkumista eli kuolemista; henki yksin sitä tahtoo ja senvuoksi ikävöittää se, että liha vaan pian hukkuisi. Sielun luonnollisen olemuksen täytyy siis hävitä pois, tulla ruumiin viholliseksi ja toivottaa sen kuolemista, että sielu pääsisi toiseen olemukseen. Kuinka tämä tapahtuu, ei meidän tule tietää, vaan ainoastaan uskoa. Jumala sen vaikuttaa eikä ole käskenyt meitä sitä tutkimaan.

Vertauksella tuulesta tahtoo Herra myöskin osoittaa, että hengellinen ihminen ei ole sieltä eikä täältä löydettävissä eikä sidottu mihinkään aikaan eikä paikkaan. Ei se pukeudu vaippoihin eikä liioin toimittele mitään ulkonaisia tehtäviä, koska se tietää niillä ei mitään voittavansa. Lyhyesti: tässä ei auta mitään pyhiinvaellukset, paastot, messujärjestelmät eikä mitkään työt; toista menoa tässä vaaditaan, nimittäin kaikkein töittemme ja ponnistustemme hylkäämistä ja mitättömäksi joutumista, kuten sanottu on. Onhan tämä uusi meno sitä, ettei ihminen riipu omissa töisänsä, vaan pysyy yhä Jumalan armossa, jonka hän meille Kristuksessa Jeesuksessa antaa. Ja pysyäkseen siinä täytyy työni ja kaikki omat ajatukseni pirstaleiksi mennä ja olla aivan kelvottomia. Ei ole siis tällaiseen ihmiseen mitään muuta alkua eikä hänessä myöskään muuta loppua ole.

Me kuulemme kyllä tuulen humisevan, mutta mistä se tulee ja minne se menee, sitä emme tiedä. Niin on tässäkin laita. Ihminen saarnaa ja sana on hänen suussansa, mutta mistä se hänelle tulee, minne se menee, mitä se aikaan saa ja mitä hedelmiä se tuottaa, sitä ei kukaan tiedä. Siis saadaan nyt tästä kohdasta se johtopäätös, ettei kristityn ihmisen tule turvata töihin, paikkoihin eikä persoo-

niin. Tuotapa järki sitten ihmettelee ja kysyy: Kuinkahan sen laita lieneekään, että jokainen Hengestä syntynyt on tuulen kaltainen ja että kaikki työmme ovat arvottomia? Mihin sillä päästään? Jos näin asiat olisivat, niin täytyisi kaikkein pappien, munkkien ja nunnien kauliista ja ansiokkaasta elämästään huolimatta olla kadotettuja? Tähän sanoo Kristus vastatessaan Nikodemuksen kysymykseen: **Kuinka taitavat tapahtua?** Näin:

Sinä olet mestari Israelissa ja et näitä tiedä? Aivan kun Herra sanoisi: Pitäisihän sinun näitä aivan hyvin tietää, koska sinäkin olet niitä, joiden pitäisi kansaa opettaa, mutta nyt pä kuulenkin, ettet itsekään tiedä niistä mitään. Tätä asiata, josta nyt kanssasi puhelen, nimittäin kuinka meidän on uudesta syntyminen, olisi teidän pitänyt kansalle opettaa, mutta te olette aivan päinvastaista opettaneet ja sillä paljon päätänne vaivanneet, mistä tuuli tulee ja mihin se menee. Te olette pitäneet silmällä huminaa ja tutkistelleet muita hyödyttömiä asioita, mutta siihen mitä kansalle tärkeintä oli, ette ole kajonneet. Kuuleppas, mitä sanon sinulle:

Totisesti, totisesti sanon minä sinulle: me puhumme, mitä me tiedämme, ja todistamme, mitä me näemme, ja ette ota vastaan meidän todistustamme. Aivan kuin Kristus sanoisi: Eihän se voi käydä laatuun, että osoittaisin sormellani, kuinka tämä tapahtuu; sinunhan pitäisi uskoman minua, koska itse sanot minun Jumalasta tulleen. Että olen sanonut ihmisen täytyvän uudesta syntyä ja kaikki työmme olevan aivan arvottomia, sitä ei voida asettaa silmin nähtäväksi, vaan siitä täytyy ainoastaan sanoin puhua; jos uskot, niin sinä asian ymmärrätkin. Mutta ei Nikodemus sitä ymmärtänyt. Sen vuoksi puhelee Herra hänelle edelleen ja paljastaa yhä paremmin hänen ymmärtämättömyytensä sanoen:

Jos minä maallisia teille sanoin, ja ette usko, kuinka te uskoisitte, jos minä taivaallisia teille sanoisin? Tähän asti puhumani asiat ovat kaikki pitää tyhjäksi tehtämän, kuinka ihminen on tomu, kuinka hänen tomuksi jälleen tuleman ja kuinka tuuli puhalttaa, vaan sinä et edes sitä ymmärrä. Mitäpä siitä hyötyisit, vaikka paljonkin sinulle Jumalasta juttelisin? Olen sinulle haastellut vähäpätöisestä asiasta, jota et sitäkään ymmärrä. Kuinka voisit käsittää, jos sinulle sanoisin, että kuolemattomat ruumiimme kuoleman jälkeen paistavat niin heleästi ja kirkkaasti kuin aurinko, ja mitä kuoleman jälestä on seuraava. Semmoisesta et ymmärtäisi vähän vähääkään. Nyt jatkaa Herra edelleen ja huomauttaa kuulijaansa hiukan taivaallisista asioista, kuinka niiden laita on, sanoen:

Ei astu kenkään ylös taivaaseen, vaan joka taivaasta astui alas, ihmisen Poika, joka on taivaassa. Mitä tämä on, sitä ei järki ymmärrä, sillä se on taivaallinen saarna. Tämä on nyt samaa, kuin jos Kristus sanoisi: Ihmisen Poika on tullut maan päälle ja jäänyt kuitenkin taivaaseen sekä astunut uudestaan ylös taivaaseen, se on: on tullut taivaan ja maan ja kaikkein niissä olevien Herraksi. Niinpä tiedä nyt, että olen sama, joka tulin alas, vieläpä astuin niin syvälle alas kuin helvettiin, ja olen kuitenkin pysynyt taivaassa. Sillä kun Kristus kuolemassa oli, eli hän; kun hän oli matona ja pidettiin kaikkein halvimpana ja ylönkatsotuimpana, oli hän kunniallisin ja korkein Jumalan edessä. Kun hän sitten taas kuolleista noustuaan astui ylös taivaaseen, otti hän jälleen kaiken vallan haltuunsa, tuli kaikkien luontokappalten Herraksi, samoin kuin hän maan päällä oli kaikkien luontokappalten alle annettu, jota kaikkea ei kukaan ole hänen perässään tehnyt.

Me olemme kyllä myöskin kuolemassa, mutta samalla olemme myöskin ylhäällä tai-

vaassa kuten Kristus. Synti ja kuolema vallitsevat meissä, mutta Herraa Kristusta eivät ne ole valtaansa saaneet, vaan elämä ja kuolema oli hänen kädessään ja vallassaan, kuten hän itse Joh. 10: 17 sanoo: **Sentähden Isä minua rakastaa, sillä minä panen henkeni, että minä sen jälleen otan. Ei ota kenkään sitä minulta, vaan minä panen sen itsestäni. Minulla on valta sitä panna ja minulla on valta sitä taas ottaa.**

Ei kukaan pääse sellaiseen valtaan, että kaikki kappaleet ovat hänen allensa lasketut, paitsi Kristus yksin joka, vaikka hän maailman silmissä oli kuolleena, kuitenkin eli Isän Jumalan edessä, ja vaikka hän maailman silmissä oli suuressa häpeässä ja pilkassa, kuitenkin oli Jumalan edessä suuressa kunniaassa. Mehän olemme kaikki esi-isän Aadamin lankeemuksen kautta langenneet. Siitä lankeemuksesta on hänen täytynyt meidät nostaa pilkallaan, häpeällään, häväistyksellään ja kuolemallaan, jotta uudelleen pääsisimme kunniaan ja elämään.

Näin antoi hän toisen ojennuksen Nikodemukselle, kuten edelläkin sanoessaan: **Mitä lihasta syntynyt on, se on liha.** Aivan kuin olisi sanonut: Te rohkenette pyrkiä taivaaseen ja vältellä helvettiä; no yrittäkää vaan, mutta kyllä te petytte. Liha ja veri eivät voi tulla taivaaseen; ainoastaan se astuu taivaaseen, joka taivaasta on tullut alas ja joka kädellään kaikkia hallitsee. Kaiken elävän voi hän kuolettua ja kaiken kuolleen jälleen eläväksi tehdä; rikauden voi hän köyhyudeksi muuttaa. Johtopäätös on siis, että mitä lihasta on syntynyt, se ei voi tulla taivaaseen. Tämä taivaaseen ylös ja sieltä alas astuminen on taasen tapahtunut meidän hyväksemme, jotta me lihallisetkin voisimme taivaaseen päästä, kuitenkin vasta sitten, kun tämä kuolevainen ruumiimme ensin on kuoletettu. Lyhyesti: omilla töillämme emme vähääkään aikaan saa, sillä Jumala ei

autuaaksi tehdessään katso kehenkään muuhun kuin Kristukseen, joka on ainoa silta ja johdattaja taivaaseen. Kuinka taasen tämä taivaaseen ylösastuminen on meille lahjoitettu ja kuinka sen omaksemme saamme, sen selittää Herra edelleen sanoen:

Ja niinkuin Mooses ylensi käärmeen korvessa j. n. e. Mitä Kristus tällä tarkoittaa? Ei mitään muuta, kuin että kaikkein, jotka tahtovat taivaaseen päästä ja häntä seurata, täytyy tulla uusiksi luontokappaleiksi. Sillä sitä varten on hän astunut ylös taivaaseen, että me seuraisimme perästä. Se kertomus taasen, josta Kristus tässä mainitsee, on kirjoitettuna 4 Moos. 21: 6–10. Kun juutalaiset korvessa napisivat Jumalaa ja Moosesta vastaan, lähetti herra tuliset käärmeet kansan sekaan, jotka kansaa purivat, niin että monet israelilaisista kuolivat. Silloin tulivat he Mooseksen luokse ja sanoivat: **Me teimme syntiä puhuen Herraa ja sinua vastaan. Rukoile Herraa nämä käärmeet meidän seastamme ottamaan pois. Mooses rukoili kansan edestä. Niin Herra sanoi Moosekselle: tee sinulles tulinen käärme ja nosta se merkiksi ylös, ja tapahtuu, että se joka purtu on, koska hän katsoo sen päälle, niin hän saa elää. Ja Mooses teki vaskikäärmeen ja nosti sen merkiksi ylös; ja tapahtui, että jos joku käärmeeltä purtiin ja katsahti sen vaskikäärmeen päälle, niin hän jäi elämään.**

Tähän tapaukseen viittaa Kristus ja sovittaa sen itseensä. Aivan kuin sanoisi: Samoin kuin tulisten käärmien puremat juutalaiset korvessa pelastuivat katsomalla tuliseen käärmeeseen, jonka Mooses oli merkiksi korottanut, samoin on tässä kohden minunkin laitani. Ei huku kukaan, joka minuun katsoo; se on: kaikki ne, joissa paha omatunto on, jotka synnin ja kuoleman tähden ovat ahdistuksissaan, uskokoot, että minä olen tullut taivaasta alas

heidän tähtensä ja taas astunut ylös, ja silloin ei synti eikä kuolema voi heitä vahingoittaa, eivätkä ha ijankaikkisesti voi perikatoon joutua. Ken siis tahtoo tulla taivaaseen ja autuaaksi, hänen täytyy sinne kulkea tämän käärmeen kautta, joka on Kristus, muutoin täytyy hänen pysyä täällä alhaalla. Tämä evankeliumi siis kiros vapaan tahdon ja kaikki, mihin ihmisvoimat kykenevät, ja ohjaa ainoastaan tämän käärmeen luokse.

Mooseksen ylentämän käärmeen salainen merkitys on seuraava. Käärme, joka juutalaisia puri ja myrkytti, on synti, kuolema ja paha omatunto. Minä näen kulkevani kuolemaan ja olevani nyt siinä enkä voi siitä päästä; minun täytyy niin kauvan olla sen vallassa, kunnes minulle nostetaan kuollut käärme merkiksi, joka ei elä eikä tee kenellekään mitään vahinkoa vaan sen sijaan vielä hyödyttääkin, jommoinkin Mooseksen käärme oli. Se on Kristus, sillä hänen näen minä riippuvan ristillä ei kauniina eikä suuressa kunniasa (sillä jos hän kauniina ja ihanana siinä riippuisi, voisi liha sanoa että hän töillään oli ansainnut tällaista kunniaa ja tätä ylentämistä), vaan minä näen hänen riippuvan ristin häpeällisessä hahmossa ja muodossa, ikäänkuin ryöväri ja pahantekijä, niin että järjenkin täytyy tunnustaa hänet Jumalan hylkäämäksi. Sellainen hän olikin juutalaisten mielestä eivätkä siis voineetkaan häntä muuna pitää kuin kaikkein kirotuimpana ihmisenä sekä Jumalan että ihmisten edessä, ja olipa heillä vielä Mooseksen laissakin tämä lause tukenaan: **Kirottu on jokainen, joka puussa riippuu**, 5 Moos. 21: 23.

Mooseksenkin täytyy nostaa nähtäväksi vaskinen käärme, jolla on tulisen käärmeen muoto, joka ei kuitenkaan ketään purrut eikä vahingoittanut vaan sen sijaan pelasti. Samoin on Kristuksellakin syntisen muoto ja kaltaisuus, mutta minulle on hän tullut terveydeksi ja pelastukseksi, sillä hänen kuolemansa on

minun elämäni, hän ottaa maksaakseen minun syntini ja poistaa Jumalan vihan minusta. Minussa on elävä tulinen käärme, sillä minä olen syntinen, mutta hänessä kuollut käärme, joka syntisenä pidettiin, vaikka hän ei ollut koskaan mitään syntiä tehnyt.

Jos nyt ihminen uskoo, että Kristuksen kuolema on ottanut synnin pois, niin tulee hän uudeksi ihmiseksi. Lihallinen ja luonnollinen ihminen sitä nyt ei voi uskoa, että Jumala ilman maksua lahjoittaa anteeksi kaikki meidän syntimme. Vieläpä järki ajattelee näinkin: Jos kerran olet syntiä tehnyt, niin täytyy sinun myöskin synnistäsi täysi suorit-

taa. Sitä sitten ryhtyy koettamaan, keksii töitä toisiaan parempia ja luulee töillään ottavansa synnit pois. Mutta Kristuksen evankeliumi on tämä: Jos olet syntiin langennut, täytyy sinulla olla joku toinen, joka sinun puolestasi täyden tekee, ja se on Jeesus Kristus. Kun sitten ihminen sen uskoo, tulee hän yhdeksi Kristuksen kanssa ja hänen on kaikki, mikä Kristuksenkin on.

Lopputuloksena evankeliumistamme on siis: Meidän työmme ja toimemme eivät ole minikään arvoisia ja kaikki on turhaa, mitä ihmisvoimat aikaan saavat; mutta usko Kristukseen tekee kaikki. Amen.